

СИСТЕМНІ КОНЦЕПТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РЕСУРСУ СТРУКТУРНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

SYSTEM CONCEPT OF REALIZATION OF INVESTMENT RESOURCE OF STRUCTURAL MODERNIZATION OF ECONOMY

У статті запропоновано систему формування та подальшої реалізації інвестиційного ресурсу як ключового фактору структурної модернізації економіки країни. Запропоновано концепцію реалізації інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки, охарактеризовано її основні складові. Доведено необхідність створення інвестиційної платформи реалізації інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки як підґрунтя для досягнення найбільшого економічного ефекту від інвестиційного забезпечення структурних перетворень. Основними підсистемами платформи повинні стати інституційне середовище, організаційно-правова сфера, соціальна сфера, фінансове середовище, господарське середовище. Розроблено модель платформи інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки та алгоритм її реалізації. На основі зазначеної моделі інвестиційної платформи доцільною є побудова системи забезпечення формування та реалізації інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки України.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний ресурс, інвестиційна платформа, національна економіка, структурна модернізація економіки.

инвестиционного ресурса как ключевого фактора структурной модернизации экономики страны. Предложена концепция реализации инвестиционного ресурса структурной модернизации экономики, охарактеризованы ее основные составляющие. Доказана необходимость создания инвестиционной платформы реализации инвестиционного ресурса структурной модернизации экономики как основы для достижения наибольшего экономического эффекта от инвестиционного обеспечения структурных преобразований. Основными подсистемами платформы должны стать институциональная среда, организационно-правовая сфера, социальная сфера, финансовая среда, хозяйственная среда. Разработаны модель платформы инвестиционного ресурса структурной модернизации экономики и алгоритм ее реализации. На основе указанной модели инвестиционной платформы целесообразным является построение системы обеспечения формирования и реализации инвестиционного ресурса структурной модернизации экономики Украины.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционный ресурс, инвестиционная платформа, национальная экономика, структурная модернизация экономики.

УДК 330.322:342.1

<https://doi.org/10.32843/infrastruct34-9>

Сакун О.С.

к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівський національний технологічний університет

В статті предложена система формирования и дальнейшей реализации

The system of forming and further realization of investment resource as a key factor of structural modernization of economy of country is proposed in the article. The conception of realization of investment resource of structural modernization of economy is offered and described its basic constituents. The necessity of creation of investment platform of realization of investment resource of structural modernization of economy as soil is well-proven for the achievement of most economic effect from the investment providing of structural transformations. The basic subsystems of platform must become: institutional sphere, organizationally legal sphere, social sphere, financial sphere, economic field. The investment resource of structural modernization of economy should be understood as the system of specific elements, which is able to provide the organization of managed control system. It is presented as an aggregate of financial, material and technical, intellectual and informatively legal elements which a national economy has in the order and which are used for providing of investment development of country. Offered definition will enable completer and more expressly to engulf essence and terms of realization of investment development in the context of structural modernization of economy of the country. The model of platform of investment resource of structural modernization of economy and algorithm of its realization is developed. On the basis of the noted model of investment platform expedient is a construction of the system of providing of forming and realization of investment resource of structural modernization of economy of Ukraine. On providing of modernization of economy of country reverse intercommunications have a fundamental influence between forming of investment resource, enterprise sector, public institutes and actions of public authorities, in relation to initiator and realization of structural changes in the economy of country. On this basis the well-proven necessity of development of mechanism of structural modernization of economy of country, that allows to carry out effective mobilization it financial, scientifically technological and organizationally economic backlogs with the purpose of providing the dynamic ascending the vector of economic development in the conditions of decision of tasks modernization.

Key words: investments, investment resource, investment platform, national economy, structural modernization of economy.

Постановка проблеми. Україна перебуває перед об'єктивною необхідністю активізації створення конкурентоздатних господарських систем, модернізації та реконструкції діючих господарських структур, забезпечення диверсифікації капіталу підприємств щодо інноваційно орієнтованих структурних перетворень.

З огляду на це визначення логічним є твердження про відповідну роль інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки. Під інвестиційним ресурсом структурної модернізації економіки розуміємо систему специфічних елементів, яка здатна забезпечувати самоорганізацію регульованої системи управління.

Саме такою узгодженою взаємодією взаємообумовлюється ефект синергії, що визначає роль та місце інвестиційного ресурсу в управлінні інноваційним розвитком економіки в контексті інноватики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання трактування інвестиційного ресурсу та його ролі в розвитку інноваційних процесів висвітлені в працях таких вітчизняних та закордонних вчених, як І.А. Бланк [1], М.І. Бондар [2], Ю.Н. Воробйов, О.Н. Воробйова [3], А.П. Дука [4], О.О. Клокар [5], І.М. Кобушко [6], Т.В. Майорова [7], А.В. Череп [8], Й. Шумпетер [9]. Питанням сутнісного наповнення та функціональної складової

інвестиційного ресурсу присвячено чимало праць вітчизняних та зарубіжних науковців, проте не вирішеною залишається деталізація процесу реалізації інвестиційного ресурсу, тим більше в контексті структурної модернізації економіки.

Постановка завдання. Метою статті є науково-практична концептуалізація процесу формування інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки України в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під інвестиційним ресурсом структурної модернізації економіки розуміємо систему специфічних елементів, яка здатна забезпечувати самоорганізацію регульованої системи управління. Він представлений як сукупність фінансових, матеріально-технічних, інтелектуальних та інформаційно-правових елементів, які має у своєму розпорядженні національна економіка та які використовуються для забезпечення інвестиційного розвитку країни. Запропонована дефініція дасть змогу повніше й чіткіше охоплювати сутність та умови реалізації інвестиційного розвитку в контексті структурної модернізації економіки країни.

Фундаментальний вплив на забезпечення модернізації економіки країни мають зворотні взаємозв'язки між формуванням інвестиційного ресурсу, підприємницьким сектором, публічними інститутами та діями органів державної влади щодо ініціації та реалізації структурних зрушень в економіці країни. На цій основі доведена необхідність розроблення механізму структурної модернізації економіки країни, що дає змогу здійснити

ефективну мобілізацію її фінансових, науково-технологічних та організаційно-економічних резервів задля забезпечення динамічного висхідного вектору економічного розвитку в умовах вирішення завдань модернізації (рис. 1, 2).

З огляду на це запропоновано поняття «механізм реалізації структурної модернізації економіки», під яким слід розуміти систему заходів нормативного та регулятивного характеру, вжиття яких здійснюється суб'єктами структурної політики держави шляхом використання відповідних інструментів задля забезпечення взаємозв'язку між її елементами та їхнього впливу на інвестиційний розвиток країни.

Для більш чіткої побудови механізму реалізації інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки важливим є визначення ключових векторів та кінцевої мети як результату структурних перетворень (рис. 2).

Визначено концептуальні основи конструктивістської парадигми структурних перетворень через визначення основними імперативами гуманізацію технологій, розвиток інвестиційних кластерів, екологізацію суспільства, інтеграцію у глобальний інвестиційний простір, формування податкових преференцій, що, на відміну від наявних, визначають основні напрями світового інвестиційного розвитку та розширюють просторові межі поширення технологічних укладів і сприяють синхронізації структурних зрушень на основі ідентифікації напрямів формування інвестиційного ресурсу України в перспективі (рис. 3).

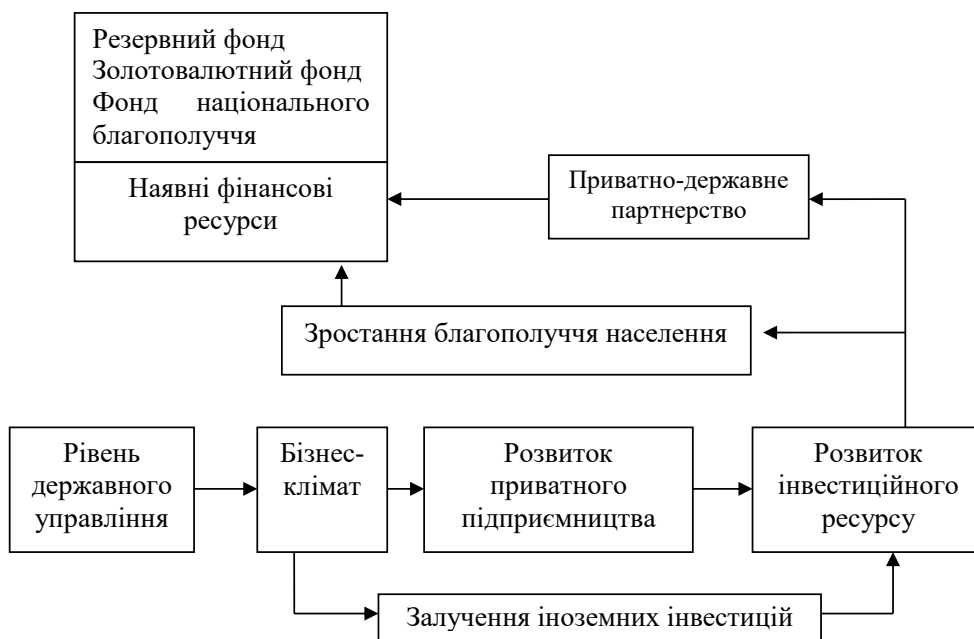

Рис. 1. Фінансові та організаційні ресурси, що визначають рівень інвестиційного ресурсу та конкурентної сфери, а також національної безпеки економіки

Джерело: складено автором

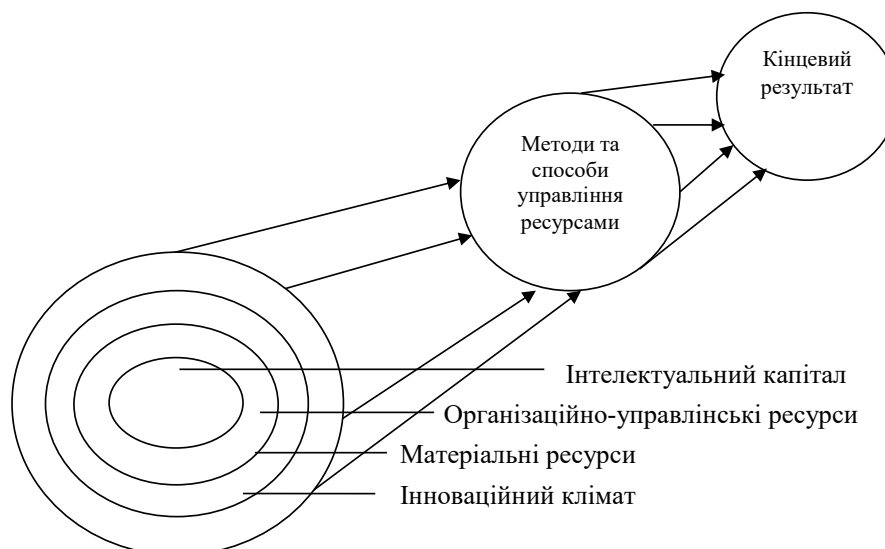

Рис. 2. Вектори реалізації інвестиційного ресурсу соціально-економічної системи в процесі досягнення кінцевого економічного результату

Джерело: складено автором

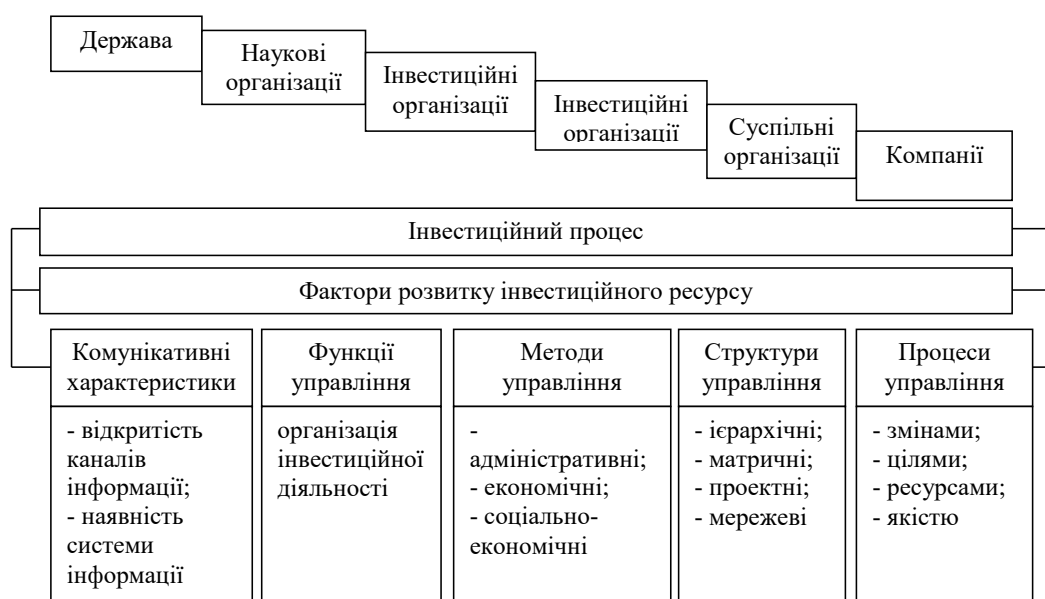

Рис. 3. Середовище формування та реалізації інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки

Джерело: розроблено автором

Виходячи з наведених напрямів реалізації, доцільним вважаємо визначення концептуальних основ конструктивістської парадигми структурних перетворень через визначення основними імперативами гуманізації технологій, розвиток інвестиційних кластерів, екологізації суспільства, інтеграції в глобальний інвестиційний простір, формування податкових преференцій, що, на відміну від наявних, визначають основні напрями світового інвестиційного розвитку та розширюють просторові межі поширення технологічних укладів

і сприяють синхронізації структурних зрушень на основі ідентифікації напрямів формування інвестиційного ресурсу України в перспективі (рис. 4).

У рамках наведеної науково-практичної концептуалізації були систематизовані теоретико-методологічні положення, що дало змогу розробити алгоритм реалізації моделі інвестиційної платформи інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки (рис. 5).

Функціонування інвестиційної платформи має реалізуватись через окремі підсистеми, такі як:

Рис. 4. Концепція реалізації інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки

Джерело: складено автором

1) підсистема інституційного середовища, що передбачає сукупність основоположних політичних, соціальних, юридичних та економічних правил, що визначають рамки поведінки суб'єктів інвестиційного процесу й утворюють базис та умови для інноваційного розвитку національної економіки;

2) організаційно-правова сфера інвестиційної платформи інноваційного розвитку економіки, яку можна охарактеризувати як систему методів та правил правового характеру й заснованих на них механізмів та процесів інноваційно-інвестиційного характеру в контексті розвитку національної економіки;

3) соціальна сфера інвестиційної платформи, що має комплекс соціально-економічних завдань, пов'язаних із досягненням стабільності функціонування, економічного зростання, високого рівня конкурентоспроможності об'єктів соціальної сфери як важливої умови інноваційного розвитку економіки;

4) фінансове середовище, що є набором фінансових інститутів банківської та парабанківської систем, а також механізмом їх взаємодії в процесі перерозподілу тимчасово вільних грошових коштів у вигляді інвестиційного капіталу;

5) господарське середовище, що містить систему взаємодії суб'єктів господарювання, які є

Рис. 5. Модель інвестиційної платформи реалізації інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки

Джерело: розроблено автором

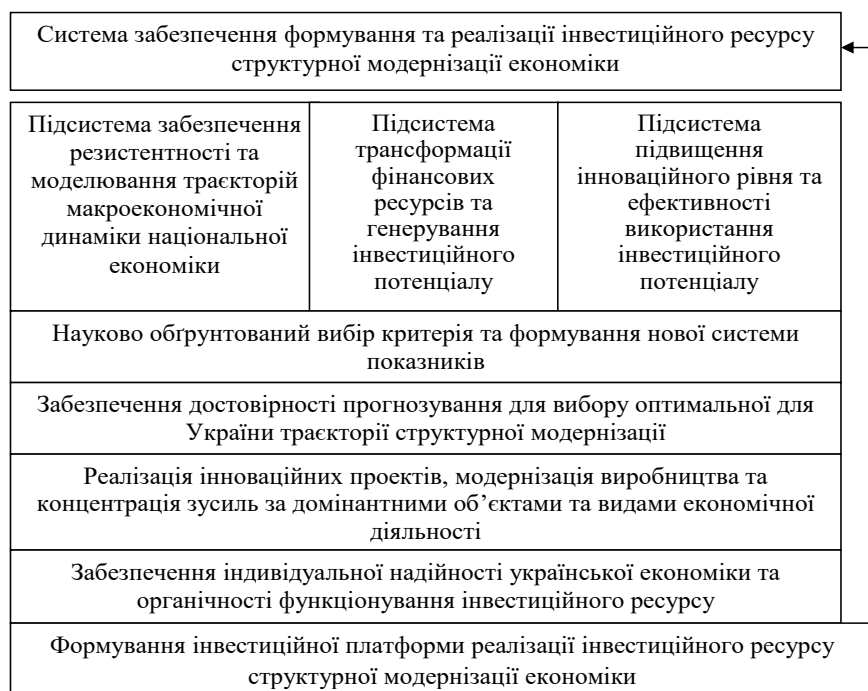

Рис. 6. Блок-схема структури системи забезпечення формування й реалізації інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки України

Джерело: розроблено автором

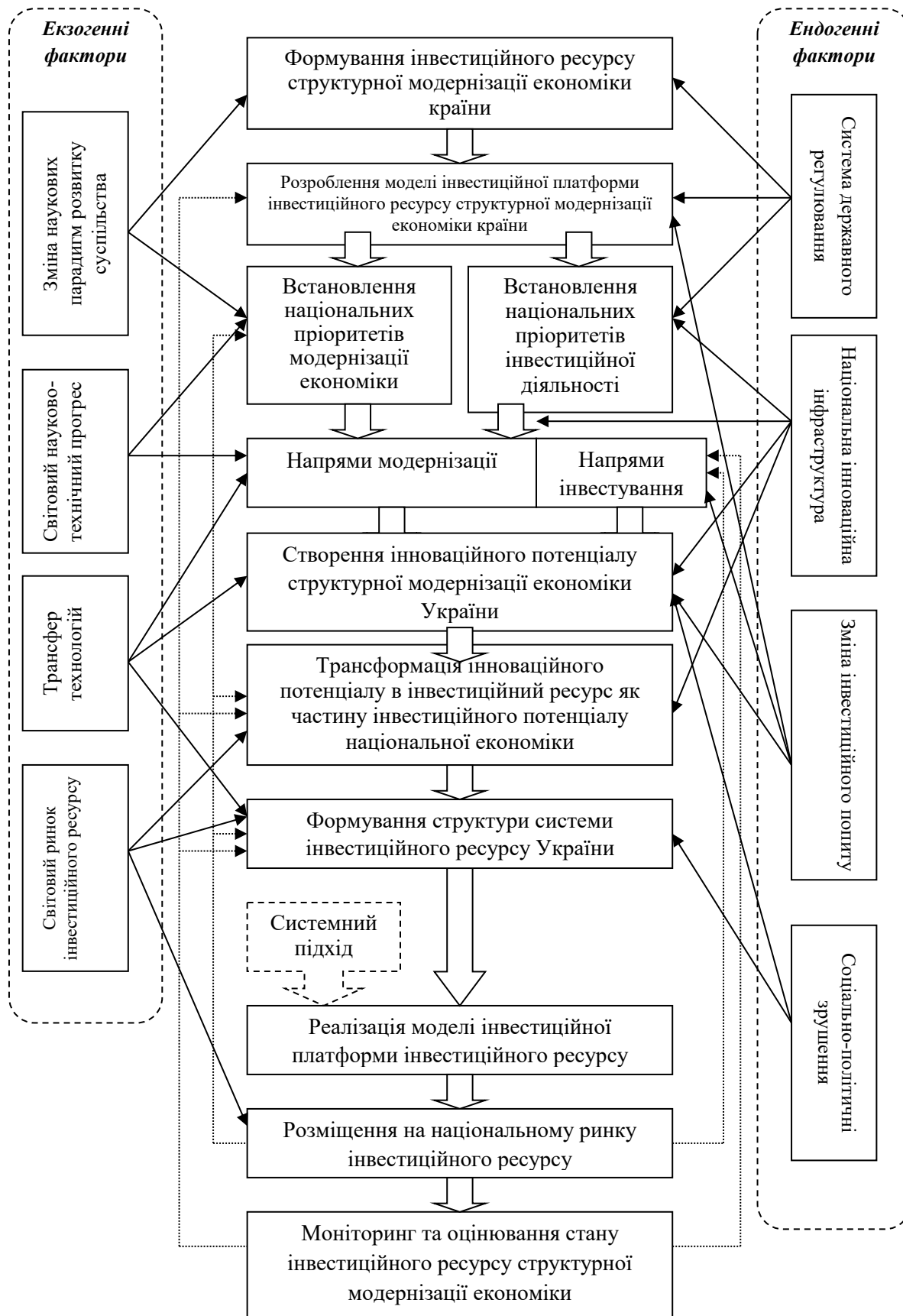

Рис. 7. Алгоритм формування інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки

Джерело: розроблено автором

учасниками інвестиційного процесу, спрямованого на інноваційний розвиток національної економіки.

На основі зображеної моделі інвестиційної платформи доцільною є побудова системи забезпечення формування й реалізації інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки України (рис. 6).

Деталізація зазначених підсистем та їх призначення дали змогу розробити алгоритм формування інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки України, діалектика якого зумовлена потребою розроблення моделі інвестиційної плат-

форми інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки країни на основі встановлення національних пріоритетів модернізації економіки та національних пріоритетів інвестиційної діяльності (рис. 7).

У рамках науково-практичної концептуалізації систематизовані теоретико-методологічні положення, що дало змогу розробити алгоритм реалізації моделі інвестиційної платформи інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки.

Висновки з проведеного дослідження. Україна перебуває перед об'єктивною необхідністю

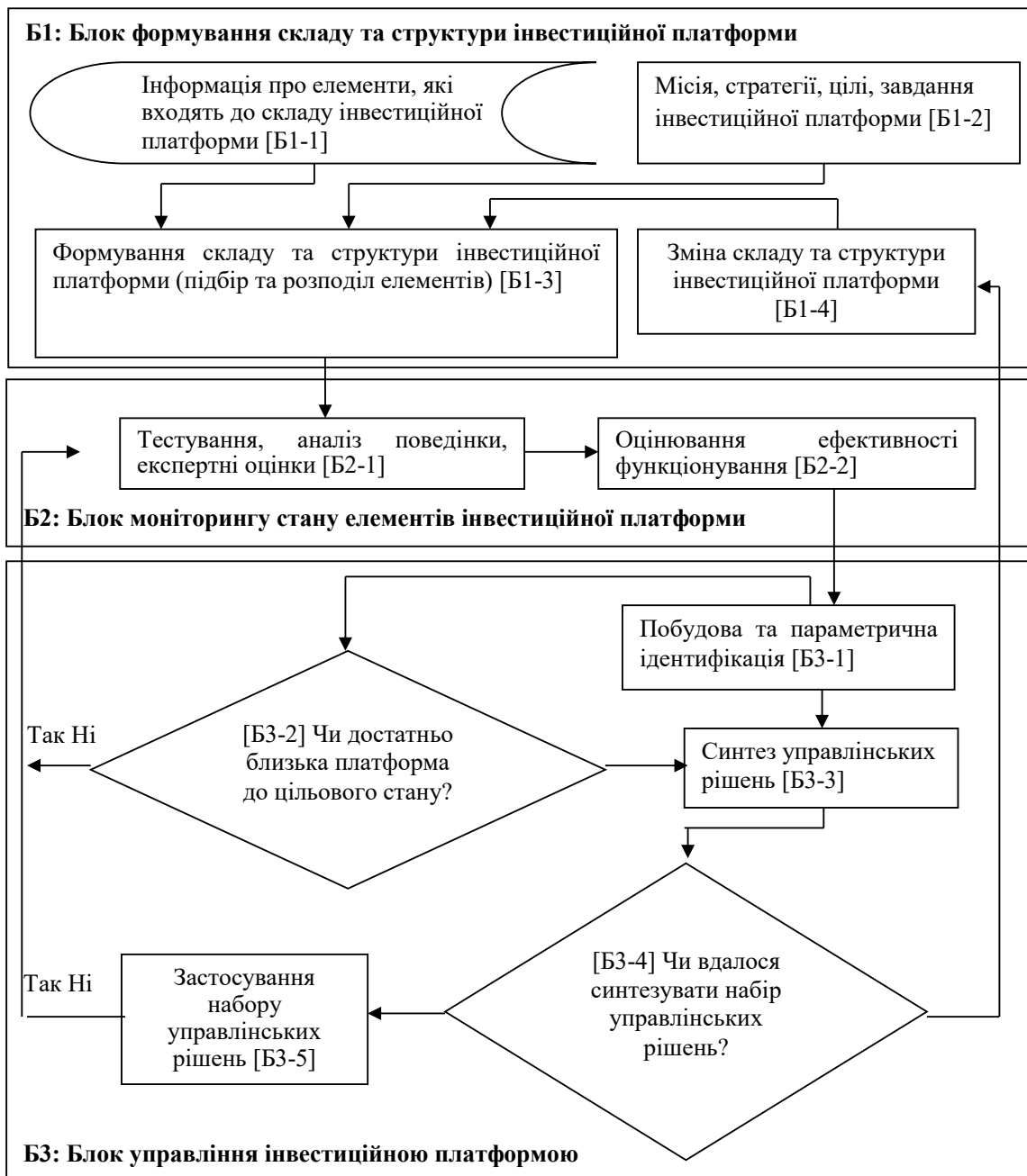

Рис. 8. Алгоритм реалізації моделі інвестиційної платформи інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки

Джерело: складено автором

активізації створення конкурентоздатних господарських систем, модернізації та реконструкції діючих господарських структур, забезпечення диверсифікації капіталу підприємств щодо інноваційно орієнтованих структурних перетворень. Ефективним джерелом матеріального забезпечення та стимулом таких перетворень може стати інвестиційний ресурс.

Для отримання належного ефекту щодо інноваційних перетворень доцільно створити інвестиційну платформу реалізації інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки, що є сукупністю елементів, яка здатна забезпечити самоорганізацію системи управління інноваційним розвитком економіки і за допомогою синергетичного ефекту забезпечує злагоджену роботу системи управління та модернізації економіки.

Розроблено алгоритм формування інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки України, діалектика якого зумовлена потребою розроблення моделі інвестиційної платформи інвестиційного ресурсу структурної модернізації економіки країни на основі встановлення національних пріоритетів модернізації економіки та національних пріоритетів інвестиційної діяльності.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бланк І.А. Інвестиційний менеджмент: навчальний курс. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2006. 552 с.
2. Бондар М.І. Інвестиції та джерела фінансування інвестиційних ресурсів в обліку. *Фінанси, облік і аудит*. 2010. № 15. С. 220–227.
3. Воробйов Ю.Н. Інвестування : навчальний посібник для вузів. Сімферополь : Таврія, 2004. 340 с.
4. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2007. 424 с.
5. Клокар О.О. Формування інвестиційних ресурсів агропромислового виробництва. *Економіка АПК*. 2012. № 10. С. 90–95.
6. Кобушко І.М. Стратегія розвитку інвестиційного ринку: теоретичні засади та вітчизняні реалії : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2012. 517 с.
7. Майорова Т.В. Формування інвестиційних ресурсів в Україні. *Фінанси, облік і аудит*. 2010. № 15. С. 122–132.
8. Череп А.В. Інвестознавство : підручник. Київ : Кондор, 2006. 398 с.
9. Шумпетер Й. Теорія економічного розвитку, дослідження підприємницької прибутливості, капітала і цикла кон'юнктури. Москва : Прогресс, 1982. 455 с.

REFERENCES:

1. Blank I.A. (2006). *Investytsiyni menedzhment: nachalniy kurs [Investment management: initial course]*. 2-he vyd., pererob. i dop. K. : Elha, Nyka-Tsentr. 552 s. [in Ukrainian].
2. Bondar M.I. (2010). Investytsii ta dzherala finansuvannia investytsiinykh resursiv v obliku [Investments and sourcings investment resources are in an account]. *Finansy, oblik i audyt – Finances, account and audit*, 15, 220–227 [in Ukrainian].
3. Vorobiov Yu.N. (2004). *Investuvannia: navch. pos. dlia vuziv [Investing: train aid for the institutes]*. Simferopol : Tavriia [in Ukrainian].
4. Duka A.P. (2007). *Teoriia ta praktyka investytsiinoi diialnosti. Investuvannia: navch. posib [Theory and practice of investment activity. Investing: train aid]*, K. : Karavela [in Ukrainian].
5. Klokar O.O. (2012). Formuvannia investytsiinykh resursiv ahropromyslovoho vyrobnytstva [Forming of investment resources of agroindustrial production]. *Ekonomika APK – Economy of agroindustrial complex*, 10, 90–95 [in Ukrainian].
6. Kobushko I.M. (2012). *Stratehiia rozvytku investytsiinoho rynku: teoretychni zasady ta vitchyzniani realii : monohrafiia [Strategy of investment market development: theoretical principles and domestic realities : monograph]*. Sumy : Sumskiy derzhavnyi univer-sytet [in Ukrainian].
7. Maiorova T.V. (2010). Formuvannia investytsiinykh resursiv v Ukraini [Forming of investment resources is in Ukraine]. *Finansy, oblik i audyt – Finances, account and audit*, 15, 122–132 [in Ukrainian].
8. Cherep A.V. (2012). *Investoznavstvo : pidruchnyk [Investment : textbook]*. K. : Kondor [in Ukrainian].
9. Shumpeter J. (1982). *Teorija jekonomicheskogo razvitija, issledovanija predprinimatel'skoj prybyli, kapitala i cikla konjunktury [Theory of economic development, researches of enterprise income, capital and cycle of the state of affairs]*. M. : Progress [in Russian].

Sakun Oleksandra

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Accounting, Taxation and Audit
Chernihiv National University of Technology

SYSTEM CONCEPT OF REALIZATION OF INVESTMENT RESOURCE OF STRUCTURAL MODERNIZATION OF ECONOMY

The purpose of the article. The financial crisis played the role of catalyst of modernization for Ukraine, impelling to the awareness – both at the level of public consciousness and domestic politics – necessity of change of model of economic development on the basis of paradigm of high-quality modernization of country on innovative principles. The investment resource has the ponderable role in providing of effective realization of modernization reforms. Forming of investment resource is the fundamental parameter of reproductive process, which determines possibilities of update of the fixed assets, realization of structural reforms, forming of base of steady long-term development of economy.

Methodology. The question of the essence filling and functional constituent of investment resource is devote quite a bit labour of domestic and foreign research workers, however unsolved is working out in detail of process of realization of investment resource the more so in the context of structural modernization of economy.

Results. The primary objective of this work is to make the conceptualization of forming of investment resource of structural modernization of economy of Ukraine in modern terms.

The investment resource of structural modernization of economy should be understood as the system of specific elements, which is able to provide the organization of managed control system. It is presented as an aggregate of financial, material and technical, intellectual and informatively legal elements which a national economy has in the order and which are used for providing of investment development of country. Offered definition will enable completer and more expressly to engulf essence and terms of realization of investment development in the context of structural modernization of economy of the country.

Practical implications. On providing of modernization of economy of country reverse intercommunications have a fundamental influence between forming of investment resource, enterprise sector, public institutes and actions of public authorities, in relation to initiator and realization of structural changes in the economy of country. On this basis the well-proven necessity of development of mechanism of structural modernization of economy of country, that allows to carry out effective mobilization it financial, scientifically technological and organizationally economic backlogs with the purpose of providing the dynamic ascending the vector of economic development in the conditions of decision of tasks modernization.

Value/originality. On providing of modernization of economy of country reverse intercommunications have a fundamental influence between forming of investment resource, enterprise sector, public institutes and actions of public authorities, in relation to initiator and realization of structural changes in the economy of country. On this basis the well-proven necessity of development of mechanism of structural modernization of economy of country, that allows to carry out effective mobilization it financial, scientifically technological and organizationally economic backlogs with the purpose of providing the dynamic ascending the vector of economic development in the conditions of decision of tasks modernization.